

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

05-02-131S

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

SYLLABUS

Організація впровадження екологічно чистих технологій	Organization of implementation of environmentally clean technologies	
Шифр за ОП	ВК 3.2	Code in Degree Programme
Освітній рівень: Магістерський (другий)	Level of Education: Master's (second)	
Галузь знань Виробництво та технології	18	Field of Knowledge Production and technologies
Спеціальність Технології захисту навколишнього середовища	183	Field of Study: Environmental protection technologies
Освітня програма: Технології захисту навколишнього середовища	Degree Programme: Environmental protection technologies	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Організація впровадження екологічно чистих технологій» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Технології захисту навколишнього середовища», спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища». Рівне : НУВГП, 2023. 9 с.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27023>

Розробник силабусу: *e-підпис* Клименко Л.В., к.с.-г.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Силабус схвалений на засіданні кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства
Протокол № 15 від 28 серпня 2023 року

Завідувач кафедри:
e-підпис Клименко М.О., д.с.-г.н., професор

Керівник ОП:
e-підпис Прищепя А.М., д.с.-г.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ:
e-підпис Прищепя А.М., д.с.-г.н., професор

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИХ ТЕХНОЛОГІЙ»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Технології захисту навколишнього середовища</i>
Спеціальність	<i>183 Технології захисту навколишнього середовища</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й рік навчання, 2-й семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредити ЄКТС</i>
Лекції:	<i>16 год. – д.ф.н.; 2 год. – з.ф.н.</i>
Практичні заняття:	<i>14 год. – д.ф.н.; 10 год. – з.ф.н.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год. – д.ф.н.; 78 год. – з.ф.н.</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>державна</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор

Клименко Людмила Валентинівна
доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної
справи, доцент

Вікіситет: <https://cutt.ly/3f9CZBG>

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6986-3881>

Як комунікувати: l.v.klimenko@nuwm.edu.ua
+38 (096) 7374828

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Метою вивчення вибіркової компоненти «Організація впровадження екологічно чистих технологій» є формування компетенцій з теоретичних та практичних навичок у галузі управління навколишнім середовищем і впровадження екологічно чистих технологій на сучасному етапі розвитку цивілізації.

Пропозиція екологічно чистої продукції і насичення нею ринків буде ефективною лише за наявності відповідного рівня попиту. Розширення попиту на екологічно чисту продукцію широкого вжитку, промислового призначення (предмети, засоби праці), послуги вимагає впровадження концепції «екологічно усвідомленого» керівництва.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**: поняття та класифікацію екологічних послуг; основні етапи формування попиту на екологічно чисте виробництво; поведінку покупців на ринках екологічно чистих товарів; організацію системи екологічно орієнтованого товароруху;
вміти: аналізувати значимість впровадження екологічно чистих виробництв; сформулювати основні положення управління попитом і створювати споживчу цінність та її задоволення; планувати перспективи реалізації екологічних послуг; визначати шляхи реалізації прийнятої альтернативи екологічної поведінки.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1505>

Передумови вивчення

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Передумови вивчення забезпечують навчальні дисципліни: «Моделювання процесів оточуючого середовища», «Природоохоронні технології захисту атмосфери».

Компетентності

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення

СК08. Здатність до вибору стратегій та технологій захисту складових навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки

та сталого розвитку в умовах швидкої трансформації природного середовища

Програмні результати навчання

ПР07. Розробляти системи екологічного управління з дотриманням вимог ISO 14004, встановлювати процедури та планувати і реалізовувати природоохоронні заходи протягом всього життєвого циклу продукції

ПР14. Проектувати системи і технології захисту навколишнього середовища

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТА

Лекцій – 16/2 год. Практичні роботи – 14/10 год.

Самостійна робота – 60/78 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні та практичні дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема

Кількість годин, результати навчання, література	Зміст тем
Тема 1. Екологічний маркетинг, як основна передумова формування екологічно чистих виробництв	
лекцій – 2 год. практичних - 2 ПР07, ПР14 Література [1,2,3]	Еволюція концепції маркетингу, проблеми ХХІ століття. Екологічний маркетинг, суть, зміст, завдання та принципи. Середовище функціонування екологічного маркетингу. Комплекс маркетингу і його складові.
Тема 2. Поведінка покупців на ринках екологічно чистих товарів	
лекцій – 2 год. практичних - 2 ПР07, ПР14 Література [1,2,3,4]	Формування екологічно усвідомлених потреб та прийняття рішень про купівлю. Розробка стратегії сегментації ринку, виділення цільових сегментів і позиціонування екологічно чистої продукції.
Тема 3. Товар і товарна політика	
лекцій – 2 год. практичних - 2 ПР07, ПР14 Література [1,2,3,4]	Екологічно чистий продукт: види, властивості, оточення та критерії розпізнання. Життєвий цикл товару. Оцінка життєвого циклу. Екомаркування та вимоги до упаковки. Формування екологічно чистого асортименту.
Тема 4. Ціноутворення на ринках екологічно чистої продукції	
лекцій – 2 год. практичних - 2	Порядок ціноутворення. Вибір методу ціноутворення. Стратегії ціноутворення та їх

ПР07, ПР14 Література [1,2,3,4]	коригування.
---------------------------------------	--------------

Тема 5. Розповсюдження екологічно чистої продукції

лекцій – 2 год. практичних - 2 ПР07, ПР14 Література [1,2,4]	Організація системи екологічно орієнтованого товароруху. Канали розподілу товарів. Роздрібна торгівля. Гуртова реалізація товарів. Прямий маркетинг.
--	--

Тема 6. Просування екологічно чистої продукції

лекцій – 2 год. практичних - 2 ПР07, ПР14 Література [1,4]	Комплекс маркетингових комунікацій у системі екологічного маркетингу. Комплекс маркетингових комунікацій у системі екологічного маркетингу.
--	---

Тема 7. Маркетингова діяльність у сфері екологічних послуг

лекцій – 2 год. практичних - 2 ПР07, ПР14 Література [1,2,4]	Поняття та класифікація екологічних послуг. Особливості маркетингової діяльності у сфері екологічних послуг. Основні інструменти екологічного маркетингу у сфері екологічних послуг.
--	--

Тема 8. Екологічно орієнтоване планування маркетингової діяльності

лекцій – 2 год. ПР07, ПР14 Література [1,2,3]	Екологізація стратегічного маркетингового планування. Суть екологізації стратегічного та маркетингового планування. Цільове та стратегічне планування в екологічному маркетингу.
--	--

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Типи екологічних проблем та їх значущість при впровадженні екологічно чистих виробництв
Передумови виникнення сучасного екологічного маркетингу
Впровадження у практику принципів екологічного маркетингу
Пріоритети розвитку екологічно чистого виробництва
Реалізація концепції впровадження і розвитку екологічно чистого виробництва
Екологічна та економічна ефективність від впровадження моделі екологічно чистого виробництва
Аспекти зарубіжного досвіду ведення екологічно чистого виробництва
Елементи виробничого процесу впровадження екологічно чистого виробництва.
Організаційно-економічні передумови формування ринку екологічно чистої продукції.
Залежність рівня екологічної безпеки країни від частки екологічних товарів у загальному обсязі виробництва та споживання.
Роль громадських рухів у формуванні екологічного маркетингу.

Форми та методи навчання

Використовуються традиційні та інноваційні методи навчання. Проведення лекційних занять передбачає демонстрацію презентацій із відповідним темі заняття теоретичним матеріалом. Частина лекційного заняття відводиться на діалогові технології, розгляд можливих практичних ситуацій та дискусію.

Здобувачі мають можливість публічного виступу із презентацією лекційного матеріалу.

Практичні заняття передбачають виконання завдань за індивідуальними вихідними даними, а також отримання навичок командної роботи. У контексті підготовки до виконання практичних робіт та самостійної підготовки застосовуються пошукові інтернет-системи та прикладні комп'ютерні програми.

Здобувачі всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу на платформі Moodle та цифрового репозиторію НУВГП.

Здобувачі отримують усі необхідні консультації для демонстрації знань та вмінь під час аудиторних дискусій, захисту практичних робіт та самостійного опрацювання матеріалів.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

-технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
-програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;
-програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати та захистити практичні роботи. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне виконання і захист практичних робіт та інших поточних завдань (самостійна робота), що становить поточну складову оцінки;
– 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> ; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/> ; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> ;

Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4184/> ; Наказ ректора НУВГП від 16.09.2019 № 00502 "Про введення в дію нової системи оцінювання навчальних досягнень студентів" <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu> ; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість отримати додаткові бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до підготовки і публікації тез та наукових статей.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

- 1 . Екологічний маркетинг: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Прокопенко О.В. — К., 2012. — 319 с., тв. пал., (ст. 12 пр.).
2. Балабанова Л.В. Маркетинг: Підручник. – Донецьк: РВЦ ДонДУЕТ, 2002 – 562 с.
- 3.Белявцев М. І., Іваненко Л. М. Маркетинг: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
- 4.Котлер Ф., Келлер К.Л. Маркетинг менеджмент. – 12-е изд. – СПб.: Питер.- 2006. – 816 с.

5. Вічевич А.М., Вайданич Т.В., Дідович І.І., Дідович А.П. Екологічний маркетинг: Навчальний посібник. – Львів: УкрЛДТУ, 2002, - 248 с.

Допоміжна

1. Екологічне законодавство України : у 2 кн. – К. : Юрінком Інтер, 1998.

2. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища”. – К., 1991.

3. Апостолюк С. О. Промислова екологія : навч. посіб. /С. О. Апостолюк, В. С. Джигирей, А. С. Апостолюк. – К. : Знання, 2005. – 474 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>

2. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

3. Державний комітет статистики України. URL:

<http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL:

<http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, .

URL:<http://www.lib.rv.ua/>

6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75).

URL: <http://nuwm.edu.ua/naukovabiblioteka>

(http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php)

Всі навчально-методичні матеріали (силабус, методичні вказівки, презентації, контрольні питання) вільно доступні на сторінці навчальної дисципліни в Навчальній платформі НУВГП:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1517>

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Складові навчальної дисципліни сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання:

- допитливість, ініціативність – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять, виконання самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу;

- цілеспрямованість, наполегливість – під час виконання лабораторних робіт, а також підготовки до контрольних заходів;

- адаптивність, командна робота – під час дискусійних обговорень тематичних питань курсу, виконання лабораторних робіт у складі бригади;

- соціальна обізнаність і відповідальність – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності;

- критичне мислення, лідерство, креативність – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час навчальних занять;

- самонавчання для професійного та особистісного зростання – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з використанням електронних навчальних ресурсів та інформаційних баз.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> .

Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdili/navchnauktsentr-nezaleznhootsiniuvannia-znan/dokumenti> та Порядку ліквідації академічних

заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> . У разі незгоди здобувача з результатами оцінювання, в день здачі контролю знань в деканат ННІАЗ подається апеляційна скарга, де аргументовано викладається суть питання. До скарги додається роздрукований варіант всіх відповідей цього здобувача під час виконання спроби. Директор ННІ скликає апеляційну комісію для розгляду скарги на яку запрошуються студент та представник ННЦНО, згідно Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням про неформальну та інформальну освіту в НУВГП : <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/> .

Правила академічної доброчесності

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/> . У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/> .

Здобувачі повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdili/vyo/dokument> , а викладач Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування

<http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdili/zapobighannjakorupciji/dijaljnisti> .

Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності: сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/> ; сторінка НУВГП «Якість освіти» <http://nuwm.edu.ua/sp> та Сайті Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project — SAIUP) <https://academiq.org.ua/>

Вимоги до відвідування

Лекційні та лабораторні заняття проводяться згідно розкладу в офлайн або онлайн-режимі. Консультації проводяться онлайн-режимі з використанням Google Meet згідно розкладу консультацій, що доступний

на сторінці кафедри екології, ТЗНС та ЛГ: <http://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-ecology>. У разі необхідності - у погоджений зі студентами час. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, тощо) навчання може відбуватись в онлайн режимі (змішана форма навчання) за погодженням із викладачем.
Здобувачі можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки на заняттях, але виключно в навчальних цілях.

Автор
к. с.-г. наук, доцент
Л.В.

Клименко

Автор
Доцент

Людмила КЛИМЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1109 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00